

1. ^(mł) plut. ^I Wilkowiński Józef ^{WO-6026} urodz. 7 Kwi. 1892r. ⁶⁰²⁶

ziemi mińskiej; pow. Szumieniecki we wsi Kraso-
bosku s. Franciszka i Marii o Kasperowicz Nyp.

Rz.-Kat. ^{Handlowi Polak;} W roku 1918 pracował w P.O.W., a kiedy
w Niemczech wybuchła rewolucja i opuszczali front
rozyskli, a nadechcieli bolszewicy, postanowieniem
przegr. i stronny rodkimne udatem, się do Polski
gdzie rozbrajano Niemców. W dniu 18 listopada

1918r. dostaniem się do tego gdzie formować się

pułk str. Białostoczkich pod dowództwem ppłk. Paotowskiego,
do którego zamieszkałem ^{się} jako ochotnik. Brałem

czynny udział w rozbrajaniu Niemców. Cała Kampania
nie przeszedła wojny polsko-bolszewickiej. W roku

1921. 14 grud. zwolnieniem się z wojska, do domu

rodzinnego mieszkałem niemożem nowicie, gdyż Kochany

Miński z setkami tysięcy Polaków stworzyli patriotów
Polskich oddano na pastwę losu dla zbiorów

średnowym. Cała prawie rodkina moja została

wysłana na Syberię. O której, do dziś dnia nie
mówię o ich losie.

Czesowo zamieszkałym w Wilnie w bractwo, który

po wyjeździe z Wojska w Słupnie prac. został bez
pracy. ale dlatego to nie trwał bezrobotny.

Obtymalnym Kancelerze Nadzwyczajnym Bractwa
Wilnie, ja zaś w Świeżanach gdzie praca-
drukiem przedsiębiorstwa od 22r. aż do końca Wojska
Lytewskim frontem, Wroclaw 1927 roku Ożeniłem się w
Świeżanach. Żona z domu Rogińska Felcy
z rodziny ziemiankiej, siostra pułkownika, który
jest obecnie w Anglii. Niedługo się ciężyłem
sierszkiem gniazda rodzinnego i zdobyłem
majątek w Wolnej Opatowinie. Rok 1933 przy-
niósł klęskę całej naszej ukochanej Opatowinie
i całemu narodził polskiemu, ale chorobie
Wolności już na koronie. Czekamy.

2

Wroclaw 1939 do Wojska mnie nie powoła-
no. Ktoś mi powiedział do P.K.U. o przyjęcie
do służby Wojskowej jako osobnika. Nie
przyjeli, odmówiono przyjęcia. Kto składał.
Dnia 17 Wierśnia Straszna Wiadomość

Hiedy napska nasre zmagaty eis naracuridie
 ponewarajacemi litami wroga. Sowiety zadaja
 nam cis w plecy. Tego nigdy radeu polak niezapom-
 ni. W triscianacu kaloworey byli ju 18 wozisima.
 Z oburzeniem patrytem na tyen zbiorie kiedy zaga-
 niali nasre lewony nasre domy i cety nosz drowace
 20 latni. A zycbi i starobudowcy spotykali
 z czerwonymi smiatami. Porporsta eis istna
 dardaja. Zarstu eis zabunki majatkon, wiskocycen
 gospodarstw przedushiorstw i t.p. Wiscienia zqes-
 nity eis obywatelami polskimi. Almie otyelawa-
 no dnia 11 parclawornika 1939r. Wydawali polski
 pnemarniej zycbi. O 90ch. 7 wiscioreu zawaryty
 mnie zycowki na ulicy i gdelu pner drowadui mnie
 w triscianacu mi byto, bytom w Wilnie, zaraz daty
 znae do N.K.W.D. Klone ju miato mnie drow^{stij}temu
 anowlowai. Wrociwem zaraz clo domu i me
 zclazytem Zonie o powiechrie, ze mnie seiga-
 ja dat eis setyarec drowonek. Drowonytem
 drowi N.K.W.D. Wsuelt et Coitenatt Karat

4
 ubrać się i iść z nim. Później ubrałem się

Władysław Korwina, katolicki kapłan z parafii. Kiedy
 Chciałem porozmawiać z Zoną i córką, powiedziała
 że nie trzeba, zaraz wróć. Alizie uwzględnienie
 było bardzo bliskie mojemu kochanemu 50+
 Zabrano mnie pod pretekstem, że rechemo mieć
 drugą babę, bo jeden krowiak zdatem zera,
 jak przyszli holenderzy. Donosi na mnie, ^{rechemo i} jakis ^z ^z
 z kluczem miał. mnie zkontrował i zaraz
 wypuszczyć. Ale między, przetrzymano 2 3 godz.
 w NKWD. Niedługo w domu w tym czasie
 przeprowadzono rewizję i kiedy wróciłem
 moją opieką zapytanym o tego złydla, który
 ma trzaskające pióro przeciwko mnie. Na
 te moje pytania zawotał mnie do osobnego
 pokoju i powiedział mi, ażebym powiedział co
 sobie Powiedziałem gdzie się ^{rodziłem},
 ale że starym w Wojsku polskim i walczyłem
 tego im nie powiedziałem. (przecież holenderzy
 Ksiądz Wojskowy, cobyś schował, a

imien dowodów mi mieli wypychwali

skim miatem kolereńskie stosunki do państwa
organizacy; naturalnem i t.p., ale mi ode
mnie nie wchodzili. Zamierzał domem drabów
& karabinami, którzy zrenidowali powro-
nie i Ormie odprowadzono mnie do Wisznie
mie trisecianiskiego. Naprawdę żona z córką ceka-
ły mnie na kalacje. Kiedy przechodziłam pod
 eskortą, jako swego domu widziatem było
w Ormie kiedy żona i córka zobaczyły mnie
zaczęły krzywić. Talusia! talusia! Jurio! Jurio! i
to było ostatnie pozegnanie z rodziną. Z Wisznie
już mnie nie wypuszczono.

3. W Wisznie siedziatem między innymi w
trisecianach Straszny co nagrał byłelli mnie
Wisznie. Kiedy prowadzono mnie do legjona
nego gmałnu, zadawałem sobie pytania za co,
za co my polacy od nich cierpiemy czy
za to, że polakami się urodzili? Którędy jest pytań
i wiele odpowiedzi na to. Ale naderżnie dzień

zapłaty, a dzień ten jest już bliski.

Przyprawachono mnie do wzięcia i na korytarzu
 chciatęm oblynąć się w łóż. co się za mną dręje,
 Ostrymatęm cios kalbą karabinu w rypę, aż
 mi w oczach zrobiło się ciemno, zaczętem się ślamiaz,
 Wyluchwili woseono mnie do celi. Stracitem
 na ciwile przyłomności, po kilku minutach
 wpała jakiś drab do celi i uniesionymi
 głosem krzyknął zachęcać się! Sądziłem, że
 wreszcie się inkurują, ale tenże drab
 chwycił skwapliwie moją czapkę zaczęł przecie
 i ciego szukać, domyśliłem się, że to będzie
 rewirja. Oczyszczeni tak i było pomysłowa
 wyszedłszy sponaży gwizdki. Wysłuchało to, co było
 metalowego pomysłowa, porabierat. Zabrał
 zegarek Wally, pierwsze pięć Wally, całe Wally
 polskier i kieszki wywrócono nas ze Szwajcar
 Skiego wzięcia, nie nie wróciano.
 Obudowienia się z nami w wzięciu było
 okropne. Za najmniejszą prokuracja

prepisov nřizniemych sachrono do karcenu
 zimnego lokalu, zdejmovano ubrami usta-
 nieli tyko v bielivnie, a mřiv v 40 roku
 dopisyvat na nare miedicestvie. Davano
 jřiv v karcene dva rary drcimie gorcej;
 vody i 400gr culeha i to wysylko.

● Mřivem 7 dni takieho karcenu. Myslatem
 ře myrioms elucna, ak Břig dťv tyli lily,
 ři ři poutovato. Mřadomorie z za mřivem
 nřizniemych doryć cresto pucetolavaty ři
 creciovo puez obřtup nřizniemy, a nř
 crećie; vel osib, klone puez cõbrimie
 puzpuzvaty do nasieho grena ofiř nřizniemia.
 Barelto byt milki naptyn do nřizniemia
 puzel vyharani i po vyhoracu v listopa
 dne 39r. Zamřvano puzevřivie. Tyen,
 co miediceli vedlavac glosõv "za zeharõv
 glosõvanie odhřvato ři v leu spõib.
 vystaviali jednogo kanclýdala puzer
 řibie cřgli vřadbe soviećie vřetronõv

i ludności musiało na niego głosować.
 Niechby kłochalwiek spróbował nie głosować.
 To zaraz zamknęli do więzienia, a
 o agtacji mowy nie było, nie dawano
 nikomu szansy i ust puszcz. Można było
 agtować, ale za kandydatem którego sami
 łowili wysunęli. Ten okres przyniósł
 więzieniu bardzo wiele ofiar. Dnia
 18 maja rozpoczęło się moje badanie. i przed
 tem po dłuższym miesiącu odwołano mnie
 na karę aresztowania i akt oskarżenia który
 brzmiał w ten sposób. Ze względu bogatym
 kupcem miałem swój własny dom swój
 majątek ziemski. Przynależałem do partii
 O.Z.S. która to partja miała za zadanie
 umieszczać chrześcijaństwa Zachodniej partii
 Komunistycznej na biatoruni i agta-
 waniem przeciwko im już poraysim Polskimi.
 Ogoda. 12 w południe mierzano mnie
 do kancelarii z celu przesłuchania.

9
Zapytano mnie czy należałem do O.Z.N. 6026

Zapyntem, pośrednikiem, że nie. Wobec tego, że
się nie przyznałem, odprowadzono mnie do celi
i pośredniczyli, że dostarczą na mnie świadków,
który straszyli, mogą przyznać do O.Z.N.
i rezygnację znalazli listem apostoła. Dnia
22 maja wzywano mnie, powtórnie, i przyprowadzo-
no świadka Łojewskiego Mironystowa nauczyciela

z Gimnazjum Inżyciańskiego. Klasy był ostatnio
prerusem tej organizacji. Braci miał być
Kapt ruci. Zebraliśmy sekretarz Magistratu, ale
ten się nie stawiał. Łojewski zwrócił, że niebawem
mnie przesłuchają, na zebraniach Wymie-
niań daty, ale to było fałszywie zremowano,
bo niebytem nigdy na zebraniach O.Z.N. w
Inżycianach. Wielu osób innych w ten sposób
wysypał. Dzisiaj jest nauczycielem w Szkole Juna-
Kort w Palestynie. Na podstawie tych zeznań
Spreparowano akt oskarżenia organy śledcze
i odesłano do mostowy zastosowano art 74 i 75

W czerwcu miesiąc 401. Wsielnie było tak
 przepięknie, że mieliśmy gdzie umieszczać
 swoje rzeczy. Po raz pierwszy dnia 28 czerwca
 w Wigilię Piotra i Pawła Nymeryano nas wsielili
 w Kłony mieli wspaniałe ścisłe do wsielania w
 Włobosze. W Sycylii wsielili nas do domu
 tuż się Orodzime, że wsielili nas z Córka
 do lotny do mojej Siostry Mieskanie zajął
 prekursator, a my i inne sklepowy rozprzedano
 na rynku. Podróż do Włobosza była bardzo
 uciążliwa. Ciesze było zegnac się z Krajem i
 ziemią Ornydą. Piśły przepędzali granicę w
 Zakaciu, Karby polak zalewał się łzami i jak
 na komercyjskich wozach rozległa się
 piosenka Bore Cos Polskie Turkoł kot wozami nie
 mógł zagłuszyć tej piosenki, a mi też gorzko
 esuorky. W czasie przegarek polskich wiozni aż
 do granicy, na karciym przystanku, na karciym
 stacji Kubiely i drzeci zegnali nas na drogę
 i całowały się łzami i widać nas wygładają

cyen przez kościółki okiemie wagonów. Do Hilebska
 przyprowadzono nas w oknie tlyca Nowa niespodz
 ka. Przybyła w tyla wzięcia na dworze (Borruica)
 Wykładano nas z Wagonów Okrążone z łagnoty
 nachoto i psami i tak przez całe miasto, aż do
 wzięcia do łysia wól prowadzili z psami
 orkiestra. Na koniatach: wzięcia pordeymonano
 kopyre, łogebie kolęli przed sklepami z cukierni
 W sklepach wzięli w oknach stulane z drewna
 malowane wzięli wysławiane. Łuchosi obdarta
 z wzięcia kociata pamięta dobre wzięcia Tem
 nadpis porozyjsku. Anna Kemeruoznuu
sluzca Antyregymie murcum. Przyponiaty
 sis nam nie jednemu Pogadanki, Jorolis
 z Wilna Okoborewii. Trwazemnie Włebekim
 Wazunki Liedzenia byty strasnie cigzkie.
 Cele mi dżre Okna male, a Liedziato
 nas w łacie; celi do 35 osob gorie tyko
 niecierlo sis normalnie 8 łorek. Cate
 Srengscie, ze mi przypito sis dżre; Liedzie

Jan Świeć tygodni Pomietra było zupełnie

brak formalnie dusziliśmy się. Zaogło karcie-
 mu a nas nawac serce. Chodili prawie narycy
 z popucanymi nogami i kwang Katmili 29.ii
 Termi flakami i kinkami. Poronowatem się na
 cętaolek. Konecki deon Kaps. rosmier z klósem
 lęgiśmy w. pedny celi i varum spaliśmy. Jesteśmy
 nie ten wyrok, który odrytano mnie 12 sierp
 1900h 12 w. noy i chudniejszego sierpnia wyjazd
 do (Kogioon) cyli restanie, do Kapsyta napewnoby
 wyjeżdżaniem. Wyrok był wydany przez Kópfes
 w Allostwie udowodniano mnie przynależność
 do O. Z. N. i agłejś przeciwno Kópfes Kowicki;
 Otrymatem zestanie do obow. przynależnej
 pracy 8 lat Imiarem się Kicdy odrytymam
 wyrok, bo niedziatem, że dlugo Jani Stan
 wremy nie potrawa. Otrymatem zalog ob. karcę
 Allost nadmienie że Wtaoha trzejmna
 Składawa się prawie mytowanie z Samycu cylob

Dnia 20 lipca Zakładano nas około

osób i wyruszone na koleśki potruszę nie daleko od fińskielskiej granicy. Wieriono nas najpierw do Orny nakoniojs a później z powrotem przez Walebok Nurgonud Pietrorawodrk. do Moneregoroka. Długa była bardzo miękką ględ i cukił dlat się nam wernali 31 sierp. byliśmy już na miejscu.

4) Mieszkawoie na klony; słonsta slapa rygnanica rolana była już z góry pronaara. Jako krajobraz była dla nas bardzo cieka- wy od Pietrorawodraha całenas drogi lawany- byty góry skaliste i woda jeziora Pociąg jak waz wykresat się wsiel woi i skaliste. gór Moneregorok, to nie były i tundry jak było w Komi Ożiesieński, P.S.R. Było to miasto o 40to tysiornej ludności rosyjskiej Lakzwanj, spieć pieresielency' miasto nowoczone Kamienno Kilka pistro- we. Porporzeli budowac w ralen 1936

Do naszego przybycia były już wystrzone
 dwa kombinaty, czyli fabryki wyrabiania
 nitru miedzi ołowia. Różnorodność ta
 to dowie w tryfikum tempie. Miejscowość ta
 położona jest w podnóżcu: Naokoło ołowia
 górami i wodą, z kąd wydostać się żadnego
 nie było sposobu. Tur nie daleko miasta za powstania
 wane obory dla skarańców, klony nychonywali
 pracowali na różnorodnie fabryk, miasta, Kopanie restry
 i f.p. Hrucono nas napierow do 1go oboru, w klony
 było 5500 skarańców nas około 2ty. raz było ien
 sereci. Budynki były proziorowane tak zwane
 baraki, w których mieszkało się po 200-300 ludzi
 smród, zaducha, pleśń, prusaki, brud. Straszne
 to było do zmiśnienia, ale to jeszcze było nie. Najgor-
 sze to było odowienie. Ludzie strasni, obdare, nych
 dli od głodu i chłodu, wrogule, starzani i zyciem
 Tajemnym zmierzyceni do życia i z życia
 się mi lioryli. Rzucał się na nas jak krulki.
 Zaczęli nas radować z reury ubrania

Wzrost białego dnia potrafilo zdjąć z nogi buty
 i ubranie z plec. Samemu nigdzie nie można
 było, pokazać, a szczególnie niecierami. W nosy
 nymonali okna z ramami i okradali się
 strasne reury się dowały. Po pisaniu dniomęj
 Kwasantaniie czyli nypocynku zaczęli nas
 organizować w brygady, a co nązomęj przydzielali
 do brygad rozpisania, to było strasne. Po dniu-
 dniomęj pracy przy nycerzowaniu kession z wody
 zaczęli mi puchnąć nogi. Na trzeci dzień nas
 500000 polaków wysłano do drugiego oddziału.
 Tam wisto miś na komisję ustalono, że ma-
 łe nie wponożku dano kat. 0. Obliczamy
 trud. Wyrzucano mnie na brygadzie
 składający się z samych polaków z czego bardzo
 się cieszyłem. Rozporządzeniem twoj prac na fabryce
 kuchnicznej z brygadą. Fabryka jeszcze była w
 stadium budowy. Praca budowy była w bardzo
 tryfikum tempie przeprowadzano tu najlepsze dity
 fachowe. Naraz miały rozpisanie le fabryki

(mihail) „Liewonmihail“ a dritly list na cestny
 W fabryce klony; pracowateu. byt lo 3ci Cech
 Pierwyj dzien byt lo w zapomnawaniu list w
 pracy, swaich zmiruwnikon. Miarom swytsie
 trafic na dobrych ludri jak prorat idruicistw
 cy. Karely z nich byt w lagisach i po odbyciu
 kasy wostawiono ich tam do pracy poselko z
 matem tyen ludri lobie z wprawy. Procenta miera
 Zawsze oberstachanowstie otrzymywata cata brigada
 3ci kociot. takie na prac, a ni tez napredknie w
 Moneregorolu nie narekano. drowna byto porocume
 wae z kobyem storwolano byto pisac listy za po
 srednictwem powty, lagisnej. Ale pisalismy listy
 pner powty prywatny, zabierali nam listy ludrie
 cywilni, klony pracowali sarem z nami na
 fabryce i wracali do swytnki powolanej i takie
 listy wty bez kontroli ocypwista nieoz, ze pisa
 to list swytsie z domyslownikami po kilkunastu
 dniaen juri swetkiano o morm losib
 jak i oimych enapomyet. Otrzymateu

Zawar Naclomori o zemie z Corg, o Krasny
 i o zhepomye. Od kony otrzymywateu dwa-try
 rary w misiszeu pnyetki co zmacnie podtyma
 to na zstrawiu chociai pracowae mi pnyetodri
 to list ciszko, ale nieberpicorenstrowpracy byto
 wielkie w kaidy chwili gorilo smereiz. Pny
 wyptawianie masy wytwaratlis kuzpuygar,
 klony catowat organim, Brau byto odporidmim
 poentamiasy. Gorilo w kaidy chwili niessusli
 nym wypadkiem. Otoerenie w lagisach jak nachmi
 nitam byto okropne. Jak list wracate do oboru po
 pracy, lo wqamiat nizpokoj chucha. Kaidy lito list spai
 to niessusliat ciwowik w rymy wslamie? cyslo w noey
 napadaty bandy rulukon na penniseweni z polakami
 w celu rabunkowym golpi pracowae mieckwili, tytko
 zyli z rohientu. Ludnoie lawicka w oboraen dritli
 la list na try grupy 1) lo byli ci klony pri sildoy
 po 10 lat i wseej i mieneg z lagisoi oboru wyenag
 lo nie ce zavar znowoi nie dopedrie do mizica
 pnyetawenia okradnie kagoi i znowoi wroci

18 6020

do Sberu (i) Grupa, do politycznej są wrod
niem byli wielcy ludzie Inżynierowie Carney
Kuschny, Wajshori, 2 byli, Czerwogoraki 2
obieny, N.K.W.D. 2 napisany słowem, byli
skrócie mówiąc sami dygnitarzy. Mieli ze
Zwollmichoi Zagady, Klony byli skazani na
Kas i śmierci, a zamieniono na 15-20 lat obow.
Ci są strażeni przez ośm oborow i N.K.W.D.
ii) Grupa, to skazani za drobne przestępstwa, Klony
po odsiedzeniu Kasy 2-3 lat wychodzili na
Swobodę najczęściej mieli gdzie pracować, to rosta-
wali na fabryce do dalszej pracy, ale mieszkali
już w miasteczku w domach dla robotników. Niektórzy
od ^{całkowicie} ~~całkowicie~~ ^{Kasy} ~~całkowicie~~ ^{przepracowali} Swobodnie bez strazy i oborow za
odpowiednimi legitymacjami i przepustkami ^{Napawca}
to stawali Polakami i Politycznymi. ^{Spółczesni} Polityczni
Najlepiej wyglądali Polakami byli ustosunkowani
muszący być bardzo solidarnie Doskonale
orientowali się w sytuacji politycznej. Mediki
dokładnie że Wojna będzie i z Niemcami

19 6026

namet dokładnie określili termin jej wyłączenia
Czekali jej wazny jak chemia. Wierzyli
tylko w Hitlera, że ich uwolodzi. Byli
w oborach takie kobiety rymarskiego postępowania
Te były okropnie rozmydzone. Mówiono jeśli
trafił do ich większego grona to potrafiły rymarskie
trzymano ich w osobnym baraku, ale klona
wywata się z baraku to w tej chwili analista
licz w baraku meglim, które robiono z lamą od
nawpótymą Orgie dwały się okropnie. Ciescono
to w pamięci wplywało i na nasycenie, redaktor
również. Już trzeba było trzymać za sobą,
bo byli z nasyceniem i podnieceniem,
Klony byli donosicielami do N.K.W.D. Wiele
polaków uciekło przymusowo. Przydanie kasy
na Starym - tak mówi przystawie są oni już na
czas, linie i przydanie czas że odpowiedzą za swoje
Grupy. Normy pracy były niejednolite
wypracować było na robotach Niemcy bardzo
ciężko i na jednym obracie pracy normy

nikt nie mógł wypracować Węgrych Le

skrywane słuchawce, to tylko byli na pa-
piere. Jak dźwiękamiś się zaczęło bit
podzielto zarobków, głownie, to zapisata pros.
na 300%, a to i więcej, ale kto nie potrafił tego
robić, to ucieknie na sto procent musiał

S mocno się pracować. Cała ta praca i
całe życie oparte na oszukiwaniu i kłamstwie.

Wybuchła wojna dnia 27 czerwca rozpoczęły
się naloty na Moneregozskulomansk Kandalak-
sk i Waszyg. W rejonach tych było około
sto tysięcy „zakluczonych” czyli zastawion do
obrotu przymusowej pracy. Fabryki w Moneregozsk
stały rozpoczęła się werbistka masowa i ewakua-
cja ludności cywilnej, a w pierwszym okresie

zakluczonych. Wysłano nas drugim etapem o około
3 tysiący osób. Wobornym było około 10 tys.

W dniu trzeciego lipca wysłano nas do Zalesi
Kandalakskij. Nie latwa, to była podróż
do Waszygka jądremi. Przez barhami do pisenar

Się jakoś względnie marliwie, a od Waszygka
do Kandalakery pięć set kilometr. Tu już
było gorzej, bo ławany były nam samoloty
niemieckie, ale dobiegaliśmy pałami szerszynie
Po kilkudziesięciu pobyciu w Kandalakerskiej górze
codziennie były kilkakrotnie naloty niemieckie
na główną stację elektryczną która rozprasz-
ła cały kalski półwysp. Wysłano nas białym
morem okrętem do Anonangielsha Niepatog
na niekierownictwo szerszynie doposażono się.
Przebadawano nas na barki i poruszono
przez kółka po wyretynie do niepatog
Langorodka. Po dwunastodziesięciu odpołytku
wyruszyli w dalszą drogę koleją do Kairu
W drodze do Langorodka ciszą przechorowaliśmy
nie wiele brachowało do Amierai Jedynie szers-
szynie, że lekarze klony penali z Moneregozka
byli Anaponi rozsypanie bardzo dobre
byli ułożeni do palaków, relowa-
li jak tylko mogli. Wiele im wzdrużeram

W drodze do Kowy odleżana Kłoty przycho-
 dnisz mnie odleżacie jakobuorego na postojach
 w dniu 4 sierpnia odległi dowiedziatem
 lis, że z polskimi rzekami została umiasta
 umiasta z łowcami przyrabi i że nas
 mogą w krótkie zwolnić z tagieroi. Iż
 wiadomością odronu mnie wylazło zaost
 odronu lis poprowanie. Kiedy przypiechaliśmy
 do przedylnego punktu tam zpothobem
 wiele mazonymy polakoi; tam daktadnie
 lis dowiedziatem o zwolnieniu polakoi.
 Ale w skutek łowców trzymaty w łajem-
 niu do ostatnie chwili. Przywiziona nas
 w dalsze północne lundry Górneprower
 renifera i jelenia nie lis nie spothato
 Od obisy ai pod warunku przychylimy
 drogę kryżowę. Dnia 24 sierpnia byliśmy
 już na miejscu przed nami przywiziano
 150 estancrykoi był misoty niemi jeden
 polak Kapł Gajewski który jest obremie

W Bagdadzie poenodai z Wosceary powioyeli
 go 4 wiadomością. O naszym w przystoi zwolnie
 nie było nas tam 12 polakoi. Dima Lu sis
 rozpocynata prawi wcale pełni W nocny mies
 dochodnis do 20 stopni baranai nie było,
 musielimny łami łobii budlowae. Iż
 niemiatem wcale poenodai, ale musiatem
 lis trymae i pracowae o zwolnieniu nie
 nie słychae, zamerto. W dniu 30 sierpnia 41 r.
 Ramistny lochien w morim przyrabi o gock
 12 w południe Przyrabi naradcyk wyoglat
 mnie pinnego i 5 w innym Kalapat i karie
 zbierae lis z neorami, którzya miatem nie
 wiele i oznajmia że jostimny woldiata obrisig
 tego zwolnieni. Gwardananie. Zapytatan
 cllacogo nie wyssey odporiedkai, że ien
 jostere spawy nie nadlaty. Płacoi zapanowa
 Ea w lwoacu wielka. Kiedy wyenodribis
 ca duby niechciato lis jostere wienye
 że jostem walny, bo z łam^{had} rzywy otowca

Wysze niemożę sieli przytoby umować.

Odprawiać nas Komwojent z powrotem tym samym etapem, którym my przybyliśmy, ale już niemożę dać, że, trach z prawo trach, ^{użyto} osobie stolat hor uprzedzenie 216to oddzielenia. wysłano nas ruzę uszelo Wsady. Zaopatrzono nas z lepnie odżywianiem.

W już górze nie odlewaliśmy jak przedtem W Alisic bys zborny punkt zlebranostnas Kilka-let osob statkiem osobowym nie baska jak przedtem po sdnioze; podrozy dostarliśmy się do Koiny przeglnego punktu szed przedtem wyroszaliśmy z drogiż mierzang. Od przysta- ni 7 kilometr truba było się pisro. Niemożętem mieć osobny neumatyżm Ptakowem jak małe drzecho z kolu, ale niedtem, ho truba było ralonac się wyszłaniem litami. Kto ralonowat; costat się w spytaka ho kto nie cy ruzat wolnoie. Namawia- no ruzwelnę cenę rily, poradać u mien

Lam na potnoy do pracy. All gdris Lam za radne skarby świata. nikt niecieriel porostac. po jedenaso dmiowym postogu w oczekiwaniu na kolejnoie ^{zwolnienia, zlotem} otrzymanam ponzechnie sis odpocysto pod lewytem nozi clobne sis welrypito. Karmili z tym czasie mieile i dwudziestego W normie otrzymanem clobument Walnego szypatele rudażcego sis do Wosha, ralskiego z Burutuku.

Na drogę wyszłacomo nam po 217 rubli z lego optacibiny za proclukta 38 rubli na sobi i pomyslme dopeczaliliśmy do KotTasu Po pmenocowanie sidnie; nozy pod gotym niehem uclato nam sis ruzwac z lego riekta raptaliliśmy po 40 rub od osoby za wagon i tak cały transport odprerat do Burutuku jaczat z nami tym

transportem puz. Koc Riedly przydyli- my do Erkatowka dnia 25 wrumie. Oficerow szlabowym ruzlawiono .!

Kłómy mieli odjechać do Bunturka, a
 nas wysłano dalej, na Tancient Poriedriet,
 że tam formuje się nowa dywizja i
 tam mamy czekać przypłynięcia ar do Kagani.
 Muszę nadmienić, że odrozdzie przez tego
 że kupowaliśmy palety, to NKWD nas
 po głównym dworcu kermiło mieli
 w Kaganie przestaliśmy nadworu
 na boernicy od 190 palet. do 20 palet.
 i tak do wojny nigdzie nas nie przypięto.
 NKWD przestawo kamie zapanowat głód
 Konsternacje Zasadowano nas w Farabie
 do boach kilnalet rodkun cywilnyen do
 naszego transportu dołżano i wysłano
 ar pod owalskie moie amudartje
 Wyśledowano nas w Kungraclue za nuker-
 lew i zepahowano do kotenorań Nowy.
 tryb pracy, nowa walka i byt Kłeno-
 ry biedne sami ci rozocherzaniy nie
 mieli co jeść Tam odzuciliśmy głód

choroby śmiertelnie po miedziennym
 Pabycie Raptownie wyjeżdżam zbrojno nas
 zgorrotem dnia 26 listopada nareszcie popłynę,
 że mamy czekać do Crardione Cygi Faradu
 szkod wyjeżdżaliśmy zopasch. Ale niesłody
 cięcha to była droga powrotna jechał
 my 16 dni tylko do Kungraclue zostaw
 nas na rzecz wielki mroz. Omal nie zmarł.
 Wylisimy na rzecz. Głód ukropny, który
 entioł smiere zaszta nie ubłagali
 Grasować na bochach na kaidym przystan-
 ku chowano kilkanaście nie raz osób
 Narwiskami nie mogło operować, bo nie
 znaliu tyen osob Komendanci łpiszwał
 akta smierci Główny Komendantem
 był Kapt Fizatkowski Kłómy jest tu
 gabrieś w Wojsku Paskim. Wiele że
 zmarło w tym czasie podróżny przestawo
 70 osob 10 osob ukropito się 12 grudnia
 wyowano nas z tego Kłosa smierci

wyjechał z W. Wergienem (Stacja) przystanem
 Cratyr 18 kl. od Wergienem i w Japonie
 Wergienem wulkanizacja po katastrofie.
 Bracia do lat 10 cież wrystnie po umiatale
 na epidemiję szkarlatyny, Ostry, Smiało
 mogł twierdzić ten fakt, bo byłem
 nocnym siostrzakiem w szpitalu w ich
 domu co się działo. W Kutenorach była
 także bieda straszna. Nie mieli karmić
 nas wręcz. Pradko w klóym kotenore
 było dobre. Udalo mi się z wypraw
 z tego pięta dnia 12/3 w ostatnim
 powrocie do wojaka Riechy przybyliśmy
 do Faraku dnia 22 marca 1942 r, to już
 nie trafiliśmy do Guras do tej doliny
 Smieci, a skierowano nas prosto do
 Kramowodka, Snał do Pachewi marek
 Byliśmy pierwszymi wybrancami łowu
 poruczenia tego pięta Sowieckiego.
 Tu ~~stwierdzenie~~ ~~zabieg~~ ~~tych~~ ~~nowa~~ ~~nadbrzeż~~

Nową myślą o kraju i rodzinie. Wchui
 27 marca Stanslimy na niemi łowu post
 opiekę naszymi przymierców i łowu wach
 Od tego dnia Starem Lis Zmawór jak
 w roku 1918 po przedostaniu ^{się} przez Szwecję
 Niemiec do Polski, aby Stał się rolnikiem.
 Szwedziny Lis Cruz i Bogu poświęcam
 swój los chrześcijański mu za ten wielki dar.
 Jaki wstąpił nam wydoszanie z tego
 mi Szwecja. Oby Bog tym łowiem obdarzył
 nasze rodziny klóym jarem tam cierpię. —
 Pomysłem pkt 9. Otrzymał wygłodał w ten
 sposób: W Moneregorsku prowadził spigatnie
 tak wany „wypłatek” Kto nie ma języka
 rosyjskiego musiał uczęszczać na kurs do „Kult-
 ugotka” Tam język rosyjski dobrze ale byłem
 parokrotnie dla ciekawości czego było ujęci
 i dowiedzieć się początki pisowni czytania
 gramatyka, geografia Mapa już była w naszym
 gramicach z wcieleniem polski wschodniej

Cyfranki były nacechowane propagandą o

Komunizm i jego rozwoju pod kier. Lenina i
Stalina. W persyjny sposób wyrażano się o Polsce
Wiele krytyki uwidoczniło obrzeczono jak polskie
Panę zapali się nad biednymi robotnikami
polskimi. Zmieszano również cudziec na reku-
nia polityczne, na którym wzięto ogromnie
nie przypominają słów pod ad. Polski Po zepor-
naniu się z takim systemem nauczania, żaden
Polak nie był na lekcje i na zabrania nie poszedł
Miało się z tego chyba czuło przykre, ale
nie zwracano się na to uwagi. Współcześni mówią
że nie jak polskimi dziećmi, że w obrotach i
sami porożymy się na dobrych obywateli Łowice
Ki wyraża się w ten sposób, że o Polsce niech
Polsce nie myślą, bo już jej nigdy nie będzie
Wszystko się można było słyszeć w wielkiego
rodzaju oszczerstwa rucane pod adresem
Polski, a trudno było trzeba było
Wielkie obelgi cierpliwie znosić

Łupstalem tylko jedno, że przypilnuj obrotu
Krajem Wolny i niepodległy, Polski, a wrogom
Odpłacimy za nasze cierpienia i pomiesione
Krywdy.

Łowice, "zakłuceni" obywateli miejscy widocznie
Wierzyli w te kłamstwa propagowane o Polsce
przez Komunistów, bo zapychali nas czy to praw-
da co mówią o Polsce? Ale trzeba przyznać,
że nie wiele było wśród nich obywateli, którzy
Wierzyli w braterski jakimi ich karmiono, że
zagranicą ile żyli. Nam wyglądało wszystko był
anty propagandą Komunistyczną, bo każdy miał
słowne obranie z obrotu materiału za nie walowa-
ne i podarte umiały w jasion cudziec ich
obywateli. Dura nola, odlegaty nasze przytępi z
Kraju o Łowicey skaranicy otrzymywali od
rodzin swoich crane łucnary macierne
z Libuńką lichą a nam przypisano
bogate pastki Białe łucnary Wiele tłumaczy
Łachną białymi i t.p. Ogromnie zardzewiali

nam. Byli wypadki nasi obywateli padali
 ofiarą, przez przesytki jeśli ktoś kłó sam
 i parkę z parki, to odhierał, woki byli
 bandyci i odhierał. O ile się spoczniać, to
 potrafili radzić ciós nożem. Trzeba było
 iść do parki po odhierał parki. Wiedmowa nie trzeć
 jeśli cnieć w cnieć i wowie i parki
 do baraku. Ciżkie warunki byli Polaci
 w łagierach. Ale dzięki Bogu, że to co się
 przyjęło przez 13^{cie} miesięcy w chorcie i przed-
 tem 11^{cie} miesięcy w więzieniu zostało
 tylko przynajmniej wspomnieniem.

Włochowski p. p.